

[Thorkil Kristensen.]

bidrag til betænkningen, hvor man forsikrer sig selv om, at man dog nok tør, selvom der kan være visse betæneligheder.

Vi skal nu om et par måneder i dette hus fejre grundlovens 100 års jubilæum. Jeg har hørt, at man vil ofre mange penge på ydre festivitas i den anledning. Det forekommer mig, at det ville være bedre, om man benyttede lejligheden til at tænke over, om det demokrati, vi nu skal fejre jubilæum for, også er så godt, som det kunne være. Jeg synes, denne sags behandling tyder på, at der er alvorlige mangler, når en så stor del af rigsdagen, fordi det er lettest, fordi det er populærest, gennemfører en politik, som dog går imod det, de fleste på tomandshånd mener ville være det rigtige.

Det er et spørgsmål, om det kan blive ved at gå med disse mindretalsregeringer, som skal fægte sig frem fra sag til sag for at få den fornødne støtte for deres forslag, og som derfor har så svært ved at føre en fast politik. Jeg vil slet ikke gå ind for, at vi skal have samlingsregeringer med alle partier under normale forhold, for det betyder, at man får en regering med altfor store indre modsætninger, og det betyder navnlig, at man kommer til at savne en virkelig opposition, uden hvilken et demokrati ikke kan leve. Men vi burde måske stile efter koalitionsregeringer, som omfattede så mange partier, at de havde et nogenlunde sikkert flertal, og som dog selv kunne blive enige om noget. Til syvende og sidst er regeringssystemet dog ikke det afgørende; det afgørende er den måde, hvorpå både regering og rigsdag arbejder, og i den henseende er der to ting, som har slået mig i de fire rigsdagssamlinger, jeg har siddet herinde. Det ene er den skræk, som mange politikere nærer for valgdagen. Det ville måske i denne forbindelse være klogt, om man lavede den nye forfatning således, at det var vanskeligere at opløse folketinget, end det er i dag. Det andet er, at der er mange, mange vælgere, som ville ønske, at deres rigsdagsmænd ikke var så bange for dem, men tværtimod venter, at rigsdagen skal indtage en ledende stilling og ikke blot gå efter, hvad den tror er nemmest, fordi folkestemningen går i den og den retning.

Det er blevet mig fortalt, at mange lukkede for radioen forleden aften, da vi drøftede Atlantpagt, fordi de syntes, at niveauet var for lavt. Det ville jeg også have gjort, hvis jeg havde siddet hjemme. Jeg synes, at også det, vi ser her i dag, tyder på, at hvis demokratiet skal være værd at fejre jubilæum for, er det ikke nok, at regering og

rigsdag går efter det, man tror man bliver mest populær ved, så må vi vise befolkningen, at vi er parate til at tage ledelsen af det, der skal ske i vort land.

Bertel Dahlgaard: Jeg vil gerne gøre nogle enkelte bemærkninger i anledning af den særbetænkning, der er afgivet af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, og i anledning af den tale, som det ærede medlem nu lige har holdt.

Jeg vil da først sige, at man kan ikke fraskrive det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen en vis hårdhændet konsekvens i hans økonomiske betragtninger. Det er jo indlysende, at hvis man opretholder progressionssatserne i en krigstids skatteskala, samtidig med at pris- og indtægtsniveauet hæves op i den dobbelte højde, og hvis man fastholder de samme forsørgerfradrag uden hensyn til stigningen i prisniveauet, vil man i sandhed kunne opnå en beskatning, der går til marv og ben, og som nok skal begrænse forbruget. Men det spørgsmål, vi står overfor her, hvor vi beskæftiger os med, om en fortidsskala stadig skal kunne anvendes på det stadig øgede indkomstniveau, er, om man dog så ikke vil gå for vidt. Man kan jo måske dreje tommelskrueerne så stærkt, at ofrenes skrig ville overdøve selv en velmeriteret nationaløkonoms strenge læresætninger. Jeg tror, man må vandre ad en vis middevej, og det er det, vi gør med den lovgivning, der nu gennemføres; og den finanslov, det budget, som blev vedtaget i går her i tinget, indeholder jo dog foruden balance på driftsbudgettet en afskrivning på statens reguleringskonto i nationalbanken på ca. 70 mill. kr. og endvidere en afskrivning på § 26 på konto I. K., der angår de særlige besættelsesomkostninger, på 310 mill. kr. Jeg gør opmærksom på, at når det ærede medlem hr. Aksel Møller her i dag opererede med et afskrivningsbeløb for den kommende finanslov på i stedet ca. 90 mill. kr., må det have sit udgangspunkt i, at det ærede medlem regner med, at der i det finansår, vi nu går ind i, vil komme øgede udgifter i hvert fald på 100 mill. kr., der ikke er bevilgede i dette øjeblik, endvidere stærkt forøgede forsvarsudgifter, og måske har det ærede medlem også regnet med, at statsbanernes underskud vil blive større, end finansloven bygger på. Her er det, at det spørgsmål foreligger, om man ikke i det kommende finansår ved at vise mådehold med hensyn til øgede udgifter vil kunne opnå, at afskrivningsbeløbene ikke går ned til at blive omkring 90 mill. kr., men nærmer sig mere det, som den vedtagne finans-